

Отже, запропоновані практичні напрямки щодо якості управління кредитним ризиком на рівні Національного банку України і окремої банківської установи, дадуть змогу забезпечити стабільне функціонування та розвиток кредитної діяльності банківської системи.

1. Основні показники діяльності банків України / Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442.

2. Рейтинг самих надійних банків. URL: <https://forinsurer.com/rating-banks>.

Моторя К.В.

студентка

Вівчар О.Й.

к.е.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНІМ БОРГОМ В УКРАЇНІ

Основною проблемою розвитку тої чи іншої держави є наявність зовнішнього боргу країни. З метою стабілізації економічної ситуації у країні та забезпечення її достатнім обсягом необхідних фінансових ресурсів для нормальних умов існування населення та розвитку країни, у яких видатки державного бюджету переважають над доходами, вдаються до зовнішніх запозичень, як державних, так і приватних, які необхідно погасити у вказані строки та у визначеній сумі в іноземній валюті. Зовнішній державний борг – заборгованість держави іншим країнам, міжнародним економічним організаціям та іншим особам [1]. Це є наслідком переважання витрат над доходами у бюджеті країни та зобов'язань держави перед кредиторами (іншими країнами світу).

Україна протягом 2014-2017 рр. знаходиться у так званому кризовому стані, як економічному, так і політичному, тому вдається до зовнішніх позик, проте у рейтингу найбільших боржників світу не входить навіть у ТОП–20 найбільших боржників.

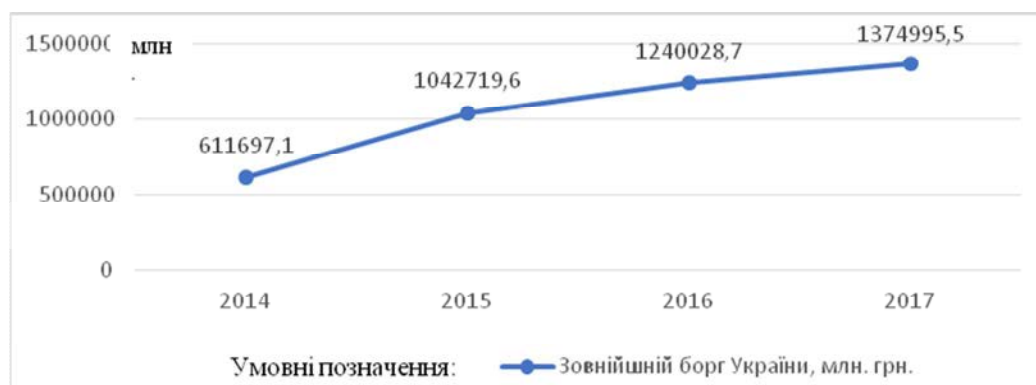


Рис. 1. Динаміка зовнішнього боргу України протягом 2014-2017 рр.

Джерело: сформовано за даними [1]

Згідно з даними Міністерства фінансів України зовнішній борг України станом на 31.08.2018 року становить 1344389,1 млн. грн.[1].

Основними причинами, які спонукають Україну до найпоширенішої у світі форми покриття видатків країни – державних запозичень є:

- неефективна економічна політика та корупційні схеми відмивання державних коштів, зокрема запозичених;

- недосконале законодавство України;

- не вкладання запозичених коштів в економіку та інвестиції [2];

- зниження рівня виробництва, скорочення державних доходів й стрімкий ріст державних видатків;
- нестабільна економічна ситуація України на зовнішньому ринку;
- політична ситуація: Російсько-українська війна з 2014 р.;
- надзвичайні та непередбачувані ситуації в Україні (стихійні лиха, катастрофи, технічні помилки на виробництві тощо);
- міжнародні та торговельні відносини;
- економічна ситуація в країні, внутрішні та зовнішні кризові ситуації;
- нестабільність національної валюти України;
- надмірна імпортна залежність країни;
- значний відтік капіталу за межі України тощо [3-4].

Отже, з метою вирішення ситуації із зовнішнім боргом України, державним органам влади необхідно скласти низку заходів щодо зменшення зобов'язань країни перед іноземними кредиторами, аби максимально використовувати внутрішнє запозичення державних коштів для фінансування усіх галузей економіки. Україні необхідно сформуванати стратегію та механізм управління зовнішніми запозиченнями з метою ефективного використання залучених коштів.

1. Міністерство фінансів України: Державний борг України від 22.09.2018 р. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/debtgov>.

2. Койло В.В. Зарубіжний досвід управління зовнішнім державним боргом: перспективи впровадження його в Україні. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2017. Випуск 5 (61). URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/5_61_2017_ukr/30.pdf. С. 199-204.

3. Терещенко В.Л., Терещенко В.В. Проблема управління Державним боргом в Україні – 2017 / Випуск 17 / *Глобальні та національні проблеми економіки*. URL: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/153.pdf>. С. 866-872

4. Аналіз управління Державним боргом України у I кварталі 2018 року – 2018. Експертно-аналітичний центр "Оптіма". URL: <http://optimacenter.org/userfiles>.

Ozarowski Oleh

PhD student,

Krakow university of Economics

WSKAŹNIK EFEKTYWNOŚCI POLITYKI ENERGII ODNAWILNEJ

Dla oceny efektywności polityki wsparcia energii odnawialnej bardzo ekonomiści wykorzystują wskaźnik efektywności polityki (Policy effectiveness indicator). Aby stworzyć możliwość porównanej analizy między krajami, Komisja Europejska stworzyła własny wskaźnik efektywności polityki (Policy effectiveness indicator) wsparcia energii odnawialnej, zdefiniowany jako stosunek energii elektrycznej wytworzonej przez konkretną technologię energii odnawialnej w GWh do potencjału kraju dla tej technologii. Ten wskaźnik można jeszcze określić jako stosunek zmiany znormalizowanego wytwarzania energii końcowej w danym okresie czasu i dodatkowego możliwego do uzyskania potencjału średnioterminowego dla konkretnej technologii. Oblicza się go za pomocą następującego wzoru [2]:

$$E_n^i = \frac{Q_{n(nom)}^i - Q_{n-1(nom)}^i}{POT_{n-1}}$$

E_n^i – Effectiveness indicator for Renewable energy technology (RET) I in year n.

$Q_{n(nom)}^i$ – normalised renewable final energy of RET I in year n (correlated by weather related influences)

POT_n – Additional realisable mid-term potential in year n until 2020.